

ARMIJA PASIRUOŠUSI PALEISTI SATELITA

PLEČIAMAS AMERIKOS IR SOVIETŲ KULTŪRINIS BENDRADARBIAVIMAS

Sudarytoji sutartis yra didžiausias darbas per 5 ambasadoriavimo metus, sako Zarubinas

WASHINGTONAS, D. C. — JAV-Sovietų S-gos sutartim, pasirašyta pirmadienį Washingtone, bus penkeriopai išplėstas kultūrinis, mokslinis, švietimo ir sportinis bendradarbiavimas tarp šių dviejų didžiųjų šalių.

Mintis išplėsti kultūrinį bendradarbiavimą kilo "viršūnių" konferencijoje Šveicarijoje 1955 m. Konferencijai pasibaigus buvo pradėta šnekėti apie naują "Genevos taikos" dvasią SSSR-JAV santykiuose. Vėliau pasirodė, kad tai buvo labai pavojinga iliuzija.

Pereitą rudenį derybos buvo sustiprintos ir po 3 mėnesių sutartis pasirašyta ambasadorių William Lacey ir Georgi Zarubino.

Pastarasis pasakė, kad jis šios sutarties sudarymą laiko savo svarbiausiu laimėjimu per penkių metų ambasadoriavimą Washingtonu. Jis paskirtas užsienio reikalų ministerio padėjėju ir išvyko į Maskvą.

Radio, televizijos programa

Sutarties 2-ame skyriuje nusakytas pasikeitimas radio ir televizijos pranešimais mokslo, technologijos, pramonės, žemės ūkio, švietimo, sveikatos ir sporto temomis.

Bus keičiamasi ir šios srities specialistų delegacijomis, "Savitarpiniam susipratimui ir santykių pagerinimui" JAV ir SS-SR karts nuo karto pasikeis ir politinėmis radio bei TV programomis, iš anksto susitarus.

Keisis delegacijomis

Abi šalys siųs delegacijas iš specialistų šių sričių, kaip plieno, kasyklų, plastikos pramonės. 1958-9 m. Amerika susilauks iš Sovietų S-gos 9 delegacijas: žemės ūkio mechanizacijos, gyvulininkystės, veterinarijos, maisto, medvilnės auginimo, elektrifikacijos, daržininkystės, hidrologijos, miškininkystės.

Panašios 9 amerikiečių delegacijos važiuos per tuos 2 metus į Sovietų S-gą.

8 medikų delegacijos

Amerikos 8 medikų delegacijos (5-6 asmenų) apžiūrės Sovietų S-gą ir tiek pat Sovietų medikų delegacijų atvažiuos į Ameriką. Vieni kitiems įdomu susipažinti ir su medicinos instrumentais.

Bus pasikeista 5-6 rašytojų, tokiu pat skaičium kompozitorių, dailininkais-skulptoriais (3-4 asmenys). Keisis jaunimo, studentų, moterų ir kitokių visuomeninių bei profesinių atstovų delegacijomis.

Dėl pasikeitimo parlamentarių ir aukščiausiojo teismo delegacijomis bus tariamasi toliau. Kai kurie kongreso nariai teisingai pastebėjo, kad pasikeitimas šitokiomis delegacijomis reikštų JAV pripažinimą SSSR aukščiausiais tarybais parlamento vardo kai tikrenybėje tai yra ciniskas pasityčiojimas iš demokratinio parlamentarizmo.

Kinematografijos sritis

Pirks vieni kitų filmus, jei bus priimtinos finansinės sąlygos (nuomos kaina). Amerikoje bus rodomos Sovietų filmų premjeros, Sovietų Sąjungoje — Amerikos filmų. Pasistengs, kad pre-

mierose pasirodytų ir filmų žvaigždės asmeniškai — Hollywoodo Maskvoj, Sovietų aktorai — Amerikos kinoteatruose. Šiais metais bus pasikeista 12-15 dokumentinių filmų. Bus suruošta Sovietų filmų savaitė Amerikoje ir Amerikos filmų filmų savaitė Sovietų Sąjungoje, dalyvaujant ir filmų garsenybėms.

Filmų komisija iš 2 amerikiečių ir 2 rusų posėdžiaus 2 kartus per metus Maskvoj ir Washingtonu apsvaistyti bendras problemas.

Meno, muzikos programos

Sovietų kultūros ministerija pakvies Philadelphia simfoninį orkestrą koncertuoti gegužės-birželio mėn. ir pasiūlys kitais metais Bolšoi teatrą iš 110-120 asmenų gastrolėms po Ameriką mėnesiui laiko.

Kadangi Amerikoje kultūros ministerijos nėra, šiuos reikalus tvarkys privati agentūra, Huron Attractions, Inc. Ji dirbs išvien su National Academy of Theatre and Drama. Po Ameriką važinėsis su koncertais pianistas E. Gilels ir smuikininkas L. Kogan (jie jau koncertuoja Amerikoje). Amerikiečiai pasius į Maskvą dainininkus B. Thebom, L. Warren, R. Peters, dirigentą L. Stokowski ir kitus.

Sporto pagyvėjimas

JAV ir Sovietų krepšininkai (vyrų ir moterų komandos) šiemet rungsis už geležinės uždangos, kitais metais — laisvojoje Amerikoje. Jau kita mėnesį atvažiuos į Ameriką Sovietų imtynininkai įrodyti "marksizmo-leninismo idėjos galingumą".

Liepos mėnesį ruošiamos Sovietų S-goj bėgikų lenktynės, revanšas numatomas kitais metais Amerikoje. Šiais metais suvažiuos į Ameriką ir Sovietų šachmatininkai.

Amerikos Balso trugdydys ir toliau

Amerikai nepasisekė išsiderėti iš Sovietų, kad jie nebe-trugdytų Amerikos Balso pranešimų, siunčiamų į Sovietų Sąjungą. Sovietai pageidavo ir didesnio turizmo, bet liko prie savo, kad amerikiečiai negalės laisvai važiuoti po visą Sovietų Sąjungą. Be specialių leidimų neleidžiama įvažiuoti ir į Pabaltijo šalis.

ISLANDIJOS PRALAIMĖJO KAIRIŲ KOALICIJA

REYKJAVIK, Islandija. — Savivaldybių rinkimuose opozicinė nepriklausomybės partija sumušė socialistų-komunistų koaliciją.

Sostinėje Reykjavike nepriklausomybės partija laimėjo taryboje 10 vietų iš 15.

Minia žmonių ir valstybės policija žiūri į lauką sprausminių iektuvių, kurie susidūrė ore. Du lakūnai žuvo, o dviem pasisekė išsigelbėti parašiutais. Avarija įvyko netoli Arlington, Mass.

ATSKLEIDŽIA TERORĄ, VAGYSTES STATYBOS MAŠINISTŲ UNIJOJE

Prezidentas Maloney ir jo pagalbininkai išvogė \$4 mil. darbininkų pinigų, sako liudininkai

WASHINGTONAS, D. C. — Senato komitete, kuris tiria unijų ir darbdavių suktybes, buvo liudijama, kaip statybos mašinistų unijos (Operating Engineers Union) prezidentas William Maloney ir jo leitenantai vien iš Philadelphia skyriaus kasos 1940-48 metų laikotarpiu išsinešė apie \$4 mil.

Senato komitetas ištyrė, kad panašiai šeimininkaujama ir kituose unijos skyriuose — San Francisco, New York, New Jersey, Chicago ir kitur.

Maloney — unijos "caras"

Prezidentas Maloney buvo vaizduojamas kaip tikras unijos despotas, kuris pavarydavo narių išrinktas valdybas, įstatydavo savo patikėtinius ir "riaušininkus" bauginavo terorą, primušdavo samdytis mušeikomis. Nevienas iš Maloney priešininkų yra padėjęs ir gyvastį kovoj už unijos reikalus.

Liudininkas, kaip iš karo grįžęs

Senato komitete liudijo vienas iš unijos "baudžiamosios ekspedicijos" aukų, Theodore McCarthy: jo visi dantys išmušti, žandikauliai dar šiaip taip susiuti.

Jis parodė pirštą į liudininkų suole sėdintį Frank Lentino ir pasakė, kad šis tipas išnešė jam visus dantis.

Norman Gale liudijo, kad jis nuo 1953 metų nebegali gauti darbo, patekęs į unijos bosų nemalonę. Jis nupasakojo kaip jį sumušė ir kokią pamokslą jam pasakė: arba eisi su jais (unijos vadais) išvien, arba būsi mirtinai užspardytas kokiam nors gėnysy.

Joey Fay praeitis

Kitas liudininkas, Ray Underwood, nupasakojo, kad 1940 m., kai Maloney pasidarė prezidentu, Philadelphia skyrių (542) valdė kaip jo patikėtinis Joey Fay. Jo ginkluotos gaujos tai primušdavo, tai pagrasindavo likviduoti tuos unijos narius, kurie norėjo išsivaduoti iš Fay valdžios ir išsiviešinti savo vadovybę.

Po ilgos kovos Maloney sutiko atšaukti patikėtinį Fay, su sąlyga, kad išrinktoji valdyba netikrins kasos ir nereikalaus išneštų pinigų. Fay galiausiai buvo nuteistas už \$730,000 išprievartavimą iš kontraktorių ir nuteistas kalėti nuo 7 iki 15 metų. Bet ir esant New Yorko kalėjime jo galia tebėra tokia didelė,

kad jį lanko unijų vadai ir valdžios atstovai, kai reikia sutvarkyti kokį didelį streiką.

Su darbdaviais prieš darbininkus

Kai Underwood buvo išrinktas 1948 m. skyriaus prezidentu, jis pradėjo kolekтуoti iš darbdavių-kontraktorių numatytą mokesį į socialinį fondą. Prezidentas Maloney įsakė palikti kai kuriuos darbdavius ramybėje, Vienas iš tokių buvo S. A. Healy iš Chicago. Jo užtarėjas unijos prezidentas Maloney paskambino Underwoodui ir įsakė palikti Healy ramybėje nes "jis yra mano draugas".

Kompanijos savininkas ir unijos bosas 1951 m. planavo pirkti Chicago didelį viešbutį. Maloney laikomas milijonierium. Vienoj byloje Healy prisipažino kad jis sumokėjo kitam unijos boseliui Mike Carrozo Chicagoje \$125,000, kad galėtų skriausti darbininkus.

Užleido gengsterius

Kai Underwood perėmė Philadelphia skyrių jame rado turto už \$61,000, daugiausia unijos pareigūnų "Cadillacus". Iki 1952 m. jis jau turėjo kasoje \$900,000. Bet tada prezidentas Maloney užleido Underwood gengsteriais, išmušė jį iš būstinės, pagriebė kasą ir pavedė skyrių valdyti savo patikėtiniui.

Maloney, dabar 73 metų, daugiausia gyvena savo dvare Arlington Heights, prie Chicago arba viloj Floridoje. Iš ten jis painformavo senato k-tą, kad jis serga ir negali atvažiuoti apklausinėjimui į Washingtoną. Savo galybė unijoje jis pasiekė susidėjęs su Chicago gengsteriais. Per metus jis gauna oficialiai \$50,000 algos.

VIESBUČIO SAVININKĖ NETEKO \$250,000

NEW YORKAS. — Savos srities specialistai įsilaužė į butą Edison viešbučio savininkės Mrs. Lillian Kramer ir išsinešė \$250,000 grynais pinigais bei brangenybėmis.

Veliausios žinios

● Montrealy, Kanadoje, plėšikai išvogė iš LaSociete Nationale de Fiducie sekmadienio naktį valstybės paskolų ląkštų už \$1,800,000. Tai didžiausia vagystė Kanados istorijoje. Kol plėšikai priėjo prie banko seifų, jie turėjo darbuotis 12 val., sako policija.

● Automobilių darbininkų unijos prezidentas Walter Reuther paprašė kongresą išleisti įstatymą, kuris priverstų kompanijas prieš pakeliant kainas duoti vietūs paaikšnimus, kuo remiantis kainos keliamos.

● Bagdado pakto šalys nutarė gynybos sumetimais tiesti kelius, statyti uostus, aerodromus ir radio tinklą. Pakistanas pageidavo JAV raketų. Dulles atsakė, kad tai dar nepribendęs dalykas.

● Valstybės departamentas, atsakydamas į Chruščevio pirmadienio vakaro pareiškimus Indijos ambasadoje Maskvoj, jį apkaltino JAV užsienio politikos siekių sąmoningu iškreipimu.

● Aviacijos generolas Homer Buche pranašauja, kad mėnulis bus paverstas karine baze, iš kur bus galima sunaikinti visą žemę. Tuo remiantis jis ragino Ameriką sutelkti jėgas mėnuliui užvaldyti.

● Howard Orville, vyriausybės patarėjas meteorologijos klausimais, liepia susirūpinti oro-debesų užvaldymu. Šis mokslininkas mano, kad Sovietai su laiku gali surasti būdą nukreipti vandens kritulius ir paversti pav., Florida, vidurvakarių žemės ūkio valstybes dykumomis.

● Gynybos sekretorius McElroy gynė senato karinių reikalų komiteto prezidento prašymą suteikti šių metų biudžetui papildomų lėšų (\$1.5 bil.) gynybai. Jis pasakė, kad Amerikos gynyba sukurta ant sveikų pagrindų, bet jai reikia sustiprinti raketų ir antiraketinių ginklų tyrinėjimus bei jų gamini-

● Anglų policija ir kariuomenė antrą dieną mušėsi Kipro saloje su turkais. Turkai kovoja ir su graikais prieš jų pastangas prijungti salą prie Graikijos. 7 turkai buvo nušauti, apie 100 sužeista. Anglai buvo priversti įsiterpti, kai turkai ėmė organizuoti puolimą prieš graikus, nukovusius jų du policininkus.

● Anglų spaudoje tvirtinama, kad Rytų-Vakarų viršininkų konferencija bus ši rudenį.

LAUKIAMA, KAD ŠIOMIS DIENOMIS AMERIKA IŠSAUS ŽEMĖS PALYDOVĄ

Laivyno projektas "Vanguard" atidėtas

CAPE CANAVERAL, Fla. — Nors vyriausybė iš anksto ir nieko nebesako, bet korespondentai, seką pasirušimus šioj raketų šaudymo bazėje, yra įsitikinę, kad ryt-poryt Amerika bandys antrą kartą paleisti į erdvę 30 svarų satelitą, kuris suktųsi aplink žemę.

Chruščev pirmiausia pataria mažesnėm problemom tartis

"Pradėkim nuo zakuskos, nuo nepuolimo sutarties"

MASKVA. — Indijos ambasados raute Nikita Chruščev kalbino Vakarų ambasadorius tuoj šaukti Rytų-Vakarų viršūnių konferenciją ir pradėti nuo mažesnių problemų.

Derybos yra panašūs į pietus, kalbėjo Chruščevas. "Pirma imi užkandžių ("zakuskos"), paskui eini prie sriubos ir žuvies ir po to ateina pagrindinis patiekalas. Taip mes turėtume ir daryti, pirma susitarti paprastesnėmis problemomis.

Bet toji "apetitą kelianti zakuska" Nikitos akimis žiūrint yra nepuolimo sutartis, kurią Vakarų šalys laiko "pagrindinių konferencijos patiekalu".

Jimenez mėgdavęs arabiškas orgijas

Valdžia užėmė tirono ištvirtinimų palocių

CARACAS, Venezuela. — Laivyno komisija, pasiūsi revoliucionierių valdžios ištirti pabėgusio diktatoriaus Jimenez palocių La Orchila saloje, pranešė, kad ten diktatorius nusigabendavo moterų ir lėbavdavo "tūkstančius vienos nakties" fantastiniame stilijū.

Generolo "bacchanališkųjų naktų" palocius buvo 100 mylių į šiaurės rytus nuo Caracaso. Palociaus statybai jis išleido \$3 mil. Salos darbininkai pasakojo komisijos nariams, kad "tautos vadas" dažnai pasirodydavo pajūry girtas, kartais jį vilkėdavo tik maudymosi kostiumą ir, užsėdęs ant motorračio, gaudydavo moteris.

Penki palociaus prižiūrėtojai sumiti. Išstatytos sargybos, kad žmonės palociaus neįsileistų. Palocius ir kitas diktatoriaus paliktas turtas konfiskuotas ir paverstas respublikos iždui.

Jis bėgdamas į Dominikos respubliką išsigabeno milijonines sumas. Jimenez esąs nemažiau prisipilęs turto, kaip ir Argentinos eksdiktatorius Juan Peron, panašus lėbautojas.

Peronui revoliucinė valdžia parūpino lėktuvą ir išgabeno į Dominikos respubliką pas jį idėjos draugą "generalissimo" Rafael Trujillo.

RADO NUŽUDYTUS 6 GYVENTOJUS

LINCOLN, Nebr. — Užleistoj mokykloj rasti dar du nužudyti žmonės. Šiomis dienomis iš viso ten jau užtikti 6 nužudyti žmonės.

— US Steel kompanija paskelbė, kad ji pereinasi metais uždirbo daugiau negu bet kuriais kitais metais, nežiūrint gamybos sumažėjimo paskutiniame berteiny.

Korespondentai turi žinių, kad armija bandė savo stipriąją raketą "Jupiter-C", tikrino vietoj jos motorus, bet neišsantant pačios raketos. Jei bus palankus oras, laukiama, kad armija gali išsauti satelitą šį trečiadienį arba ketvirtadienį.

"Vanguard" raketą išmontavo

Pereitą savaitę darbuotasi prie laivyno "Vanguard" raketos, tačiau dėl naujų techninių klūčių raketos antrojo daly, ji buvo išmontuota ir projektas padėtas laikinai į šalį.

"Vanguard" raketa buvo specialiai statyta satelitų bandymams, pagal tarptautinių geofizinių metų programą. Kaip atsimename, pirmasis bandymas pereitų metų gruodžio mėn. nuėjo niekais ir pridarė Amerikai neigiamos reklamos. "Vanguard" programos vedėjai po to dirbo visą laiką, ruošdamiesi antrajam bandymui. Susidūrus su eile sunkumų, teko užleisti bandymą armijai.

Jos kariniai ir civiliniai viršininkai tvirtina, kad Amerika būtų galėjusi paleisti savo sputniką prieš 2 metus, jei tik Pentagonas būtų davęs leidimą. Leidimo armijai nedavė, o pavedė programą laivynui, kuris tam uždaviniui buvo mažiau pasiruošęs ir už armiją, ir už aviaciją.

Iššovė "Thor" raketą

Aviacija turi gal ir neblogesnę vidutinio tūlo balistinę raketą "Thor", kaip ir armija "Jupiter".

Antradienį iš Cape Canaveral bandymų bazės aviacija naujai išbandė "Thor" raketą (1,500 mylių). Ji buvo išsauta ir nukrito į numatytą vietą Atlanto vandenyne. Aviacijos vadai sako, kad ir jie gali išsauti šios raketos pagalba satelitą.

Vengrijos stiprėja Stalin-Rakosi gauja

Ontal Apro — vicepremieras

Budapešta. — Vengrijos "parlamentas" padarė, kaip premieras Janos Kadar pasiūlė: paskirti jį jo vietą premieru vicepremierą seną stalinistą Dr. Ference Muennich, o jo pavaduotoju — Ontal Apro.

Kadar pasilaikė tik partijos pirmojo sekretoriaus vieta. Šios reformos rodo vengrams, kad komunistų partijos kietasis stalinistų sparnas grąžinamas į valdžią. Ontal Apro, artimas buvusio stalininio diktatoriaus Rakosi sėbras, bus kaip vicepremieras tikroji vyriausybės galva. Senasis veteranas Muennich, 72 metų, paskirtas ir premieru tik dėl garbės.

Pertvarkymai buvo padaryti pagal patarimus Matyas Rakosi. Jis prieš revoliuciją buvo pašalintas ir pabėgė į Maskvą. Kremlius ponai nenori jo siusti atgal į Budapeštą, nes jis yra gal daugiau nekėniamas, kaip ir Janos Kadar. Bet laiko Maskvoj, kaip Vengrijos skyriaus reikalų patarėju.

ŽIEMOS VAKARAIŠ KNYGA YRA GERIAUSIAS ŽMONIŲ BICIULIS

APYSKOS IR ROMANAI

Lietuvių autoriai:

P. Abelkis — Zemečių Krikštai. Istorinis romanas. 422 psl. \$3.50
P. Abelkis — Atlaidų Pavėsy. Istorinis romanas. 468 psl. \$4.00
Vytautas Alantais — Pragaros pavaistės. Romanas. 434 psl. \$3.50
Pulgis Andrius. Tipelis. Humoro ristikinis romanas. 240 psl. \$3.00
Pulgis Andrius. Anoj pusėj ežero. Lyrinis apyskosa. 102 psl. \$1.50
Aloyzas Baronas — Sodas už Hori-zonto. Romanas. 254 psl. \$2.50
Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiui. Romanas. 224 psl. \$2.50
St. Būdavo — Uždraustas stebūklas. Romanas. 246 psl. \$2.00
Bronius Dabaras, MELYNA SUK-NELE. Apysaka. 154 p. \$1.50
L. Dovydenas — Tiktantis ir Viena Vasara. Romanas. I dalis. 218 p. \$3.00
L. Dovydenas — Naktys Karaliūkiuose. Apysaka jaunimui. 168 p. \$2.00
L. Dovydenas — Broliai Domeikos. 260 psl. Premijutas romanas. \$2.50
Liudas Dovydenas — Per Klausu-čių Ulytėlę. Apysaka. 176 psl. \$2.20
Jurgis Gilauda. Namai ant Smėlio. Chicago, 1952 m. 221 psl. \$2.00
P. Jankus — Pavasaris prie Vardu-vo. Pasakojimas. 175 psl. \$2.50
Marius Katiliškis — Užuojeja. Apysakų romanas. 362 psl. \$3.50
P. Kesinūnas — Tarp žalsvų pala-pinių. Romanas. 292 psl. \$3.00
Juozas Kralikauskas, URVINIAI ŽMONES. Romanas. 266 p. \$2.75
A. Landsbergio "Keliuonė". Premi-juotas romanas. 259 psl. \$2.50
Lazdynis Felcia — Motuile Pa-lio. Mištrutė. 43 psl. \$0.60
H. Lukasevičius. Likimo žaismas. Romanas. 231 psl. \$2.50
Jonas Marcinkevičius — Kražių Skerdynės. Istorinis romanas. Lie-tuvoje premijuota knyga. I dalis. 324 puslapių. \$3.00
Jonas Marcinkevičius — Kražių Skerdynės. Istorinis romanas. II dalis. 320 psl. \$3.00
Alg. Margeris. Chicago Sesėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai. 1952 m. 316 puslapių. \$3.00
Alg. Margeris — Šliuptyniai. Amerikos lietuvių tautinio ir kul-ūrinio atgimimo laikų istorinis ro-manas. 652 psl. I dalis. \$3.00
Alg. Margeris — Sirdies Rūmai. Romanas. 450 psl. \$4.00
Algirdas Margeris — Saulės Rūstys. Romanas. 312 psl. \$3.00
Nėlė Mazalaitė — SAULĖS TAIŠAS. Romanas. 418 p. \$3.75
Vladas Ramojus — Lenktynės su Se-tonu. Karo nuotykių. 292 psl. \$3.00
Adomas Mickevičius — Konradas Valenrodas. Istorinė apysaka. 98 psl. \$1.50
V. Mykolaitis-Putinas — Altorių Sesėly. Romanas. Trys dalys vienoje knygoje. 628 psl. \$6.00
P. Orinitaitė — Paslėpta Žaizda. Jaunamartės takas. Romanas. 180 psl. \$2.00
Marija Radzevičiūtė ZEMELE SVEN-TOJI. Apysaka iš lietuvių knygnešij kovų. 162 psl. \$2.00
Satrijos Ragana — Sename dvare. Apysaka. III leidimas. 176 psl. \$2.00
Ale Rita — Trumpa Diena. Premi-juotas romanas. 434 psl. \$2.50
Ale Rita — Duktė. Apysaka. 250 psl. \$2.40
Balsys Sruga, KAS BUS KAS NE-BUS, BET ZEMAITIS NEPRAZUS. Jauno vaikino nuotykių Napoleono laikais Lietuvoje. 206 p. \$2.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nu-otykių. Apysaka jaunimui ir senimui. 508 psl. \$3.00
R. Spalis ANT RIBOS. "Gatvės ber-niuko nuotykių" tęsinys. 482 p. \$5.00
I. Simonaitytė — Aukštųjų Simo-nių Likimas. 438 psl. premijuotas romanas. \$3.50
Ignas Seinius — Raudonasis tva-nas. 328 psl. \$3.50
Ignas Seinius — Kuprelis. 162 psl. \$2.00
Graziai iršta. \$2.00
Juozas Švaitas — Petras Siro-vas. Lietuvių pasakų motyvai. 228 psl. \$2.75
Juozas Švaitas KNYGNEŠIŲ PED-SAKAIS. Romanas. 295 psl. \$3.00
P. Tulpė. Kalnų dvasiai. Freibur-gas, 1946 m. 206 psl. \$1.50
P. Tulpė. Tiltų sargas. P. Abelkio leidykla. 151 psl. \$1.50
Andrius Valuckas — Nemuno Su-nūs. Romanas. I dalis. 260 psl. \$3.00
L. Zeikaitė — Pipitai ir Tolunais. Romanas. 241 psl. \$2.50

VERSTINIAI VEIKALAI

F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir bausmė. I dalis. Romanas. 301 psl. \$3.00
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė". II dalis. 258 psl. \$2.50
M. Dostojevskis. Pazemintieji ir Nu-skriaustieji. Romanas. I dalis. 200 psl. \$2.50
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė". III dalis. 300 psl. \$3.00
nas. 266 psl. \$2.50
Thor Heyerdahl, KON TIKI. Nu-otykių Ramiajame vandeninyje. 414 p. Kaina. \$3.75
N. Gogol "Mirusios sielos". M. Miš-kinio vertimas. 290 psl. \$3.25
Mirko Jalusic — Cezaris I dalis. Isto-rinis romanas. \$2.00
Mirko Jalusic — Cezaris, I dalis. \$2.00
Mirko Jalusic — Cezaris, II dalis. \$2.00
Paer Lagerkvist. Barabas, (1951 metais Nobelio premija laimėjusi knyga), 212 psl. Kaina. \$2.25
Francis Mauriac, 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gimdytoja. Ro-manas. 134 psl. \$1.75
Axel Munthe — San Michele kny-ga, I dalis. 328 pusl. Parduoama tik kartu su II-ja dalimi. \$3.00
Prosper Mérimée. Kolomba. Ro-manas. 222 psl. \$2.25
Axel Munthe — San Michele kny-ga, II dalis. 312 pusl. Parduoama ir atskirai. \$2.50
Guy De Maupassant. Moters sirdis. Romanas. 266 psl. \$2.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai. I do-lis. Romanas. 352 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, II dalis. Romanas. 384 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, III da-lis. Romanas. 472 psl. \$3.50
Romain Rolland — Petras ir Lū-cija. 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. \$1.20
Atsilykkit arba sušukit money order oridėje 10c. knygos persiuntimui.

NAUJENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos St. Catharines skyriaus pareiškimas

Apuokas M. "Naujienose" Nr. 11 š. m. sausio mėn. 14 dieną Str. "Katriūnų Motiejai" iš Ka-nados savo polemikoje su St. Ca-tharines Motiejais išvedžioja, kad St. Catharines Motiejai ne-bepasitenkindami ginčais savo tarpe pradeda "mokyti" bei "kultūrinti" ir Wellando lietu-vių koloniją. Toliau įrodinėja, kas pirmas pradėjo ruošti pra-eitais metais kariuomenės šven-tės minėjimą: Wellando apylin-kė, ar St. Catharines ramovėnai ir ramovėnams primeta, kad jie trukdė wellandiskiams šventės minėjimą. Jų reikalas ginčytis, bet mes labai nustebome, kad Gerbiamas Apuokas M. su ramo-vėnais ir motiejais suplakė ir VKLS-gos St. Catharines sky-riaus valdybą. Išeitų, kad ir vil-niečiai Wellando lietuvių mo-kina ir kultūrina. Prie to Apuo-kas M. suligindamas vilniečius su ramovėnais priekaištauja, kodėl jie ruošia Jonines Wellan-de, atimdami iš Wellando apylin-kės uždarbį ir iš Apuoko M. pa-sisakymo, atrodo, kad šiais metais ir Wellando lietuvių pa-sėks ramovėnais ir trukdys vil-niečiams ruošti Jonines. Šių fak-tų aktyvaizdoje VKLS-gos St. Catharines skyriaus valdyba randa reikalinga pareikšti se-kantį:

1. VKLS-ga ir ypač St. Catharines skyrius jokių pamokinių niekam nėra davusi ir visai ne-galvoja kitus kultūrinti ar mo-kyti. Jie tik kitų darbuose tal-kininkauja. V. K. L. S-gos tiks-lai yra specifiniai, skirtingi nuo kitų organizacijų, bet jie pagal išgales prisideda ir remia kitas organizacijas, nes tiek vilniečių siekiami tikslai tiek ir kitų or-ganizacijų darbai lietuvių tau-tai yra naudingi ir reikalingi.

2. Kas liečia Jonines. Yra ži-noma, kad Wellando lietuvių su-sioriginavimas prieš dešimt me-tų, o tik 1954 metais vilniečiai su-galvojo ir metus padaryt dides-nio masto parengimą, įnešti lie-tuviams šioji tokį idomumą ir buvo numatyta patogesnis vasa-ros laikas. Pasiteiravę St. Ca-tharines ir Wellando apylinkėje, kad Joninių nieks neruošia ir iš anksčiau jos nebuvo reklamuo-jamos, tai radome šią datą pa-togiausia ir pradėjome ruošti. Sa-lę radome neužimtą tik prieš mė-nesį laiko. Taigi išeina, kad nieks Joninių ruošti ir negalvojo. Ki-tais metais (1955) pagal bendrą organizacijų ir apylinkės valdy-bų nustatytą tvarką, suradę sa-lę tuo pačiu laiku neužimtą, pa-siuntė Wellando ir St. Catharines B-nių pirmininkams pra-nešimą ir paskelbėm spaudoje, kad Joninės rengiama ir šiais metais. Šios nustatytos tva-rkos laikomės iki šių metų. Pra-eitais metais įvykus tarp ramo-vėnų ir Wellando apylinkės ne-susipratimui dėl kariuomenės šventės minėjimo, to paties no-redami išvengti, iš anksto pas-kelbėm per spaudą ir išsiuntinė-jom visoms Niagaros pusiasalio organizacijoms raštiskus prane-simus, kad Joninės rengiamos ir šiais metais.

3. Visiems yra žinoma, kad šioje apylinkėje beveik nėra or-ganizacijų, kurios būtų tik Wel-lando ar St. Catharines. Yra tik bendros Niagaros pusiasalio, ne-žiūrint kaip jos save būtų pasi-vadinusios. Kodėl gi kitoms or-ganizacijoms šis suvaržymas ne-taikomas, nežiūrint kur jos ren-gtų? Kodėl išimtis daroma tik vilniečiams, norint juos suspaus-ti vien tik St. Catharines? To-dėl kaip kitos organizacijos ren-kasi kur geriau ir patogiau, taip ir vilniečiai pasirinko vietą ten, kur numatė patogiausią. Ir kaip anksčiau nurodėm, niekam nen-o-rėjom pastoti kelio ar kitiems trugdyti; užėmėm tuščią vietą ir laiką ir ne Wellande, bet tik prie Wellando.

4. Kodėl Apuokui M. atsirado toks didelis noras šiais metais ruošti tą datą Joninės, kuomet

vilniečiai per keturius metus jų išpopuliarinimui ir įvedimui šio parengimo ir tradiciją įdėjo daug darbo ir lėšų? Per metus (at-harines Motiejais išvedžioja, kad dar susidaro 41 savaitgalis, tad galima juk surasti tarp jų sa-vaitgalių vieną tinkamą ir neiš-naudojamą. Mes nemokiname, bet tik pareiškiamė savo mintį, kad geriau būtų vienas kitą pa-remti, o neieškoti būdų vienas kitam pakenkti.

Apuoko M. priekaištai vilnie-čiams yra su tendencija nuneig-ti jų buvimą ar bent jų veiklą susiaurinti, kaip jau ir anksčiau per spaudą yra iš kitų išgirdę. Nei Apuokui M., nei kitiems mes nenorime primesti, kad jie yra "Dzien Kowieski" politi-ko sekėjai ar simpatikai, bet mes manome, kad jie tai daro i reikalą neįsigilinę ir nesupras-dami jo kėnkštimumo. Atėjus laimingam metui, kada bus ga-lima išsivaduoti iš bolševikinės okupacijos, po jos lenkai versis i Vilniaus kraštą. Ir jeigu lie-tuviai nenori išsivadėti Vilniaus krašto, neturi neigti ir to kraš-to gyventojų. Juk 1923 metais Klaipėdos kraštas grįžo prie Lie-tuvos tik to krašto gyventojų dėka. Be to krašto gyventojų valios Lietuva, jeigu ji ir būtų prisijungusi, tai būtų buvusi skai-toma kaip užpuolikė. Ta pati padėtis yra ir su Vilniaus kraš-tu. Arba pasižiūrėkite, kas šiuo metu įvyko su Saaro kraštu.

Todėl tiek Apuokas M., tiek kiti Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos neįgejai pagalvoja ką daryti. Argi nežino, kad ta įta-ka ateina iš svetimųjų vedamos politikos "Od morza do morza". Gaila, bet taip yra.

Skyriaus valdyba

Kaip atsirado Litanica

Visi lietuvių džiaugiasi, kad milijoniniame Chicago mieste yra gatvė Litanica. Bet retas težino, kaip ta Litanica atsirado? Niekam šiandien ir į galvą neateina, kad dėl Litanicos te-ko vesti kova su lenkais, airiais ir kitataučiais, kol galvei gautas šis vardas.

Dėl Litanicos kovą vedė Lie-tuvių Piliiečių Moterų Lyga, ku-ri vasario 23 minės savo veik-lo 25 metų sukaktį. Tai pačią dieną bus 24 metai nuo Lituani-cos pavadinimo. Šios moterų ly-gos banketas įvyks Lietuvių Au-ditorijos didžiojoje svetainėje, 3133 So. Halsted St.

Draugijos vadovybė šia proga planuoja išleisti knygutę, ku-rijoje bus trumpas draugijos veiklos aprašymas, lietuviškų draugijų linkėjimai, verslininkų ir įstaigų skelbimai bei rėmėjų sveikinimai.

Skelbimus šiam leidinėliui rinks R. Didžgalvienė, R. Maze-liauskienė, A. Guss, Ona Alefi-nienė, P. Kurauskienė, O. Pili-ponienė, S. Kaulakienė, J. An-driulienė, M. Zolpienė, S. Stan-kiutė ir kitos narės. Būtų ma-lonu, kad atsakomųjų įstaigų pareigūnai bendradarbiautų su šiomis moterimis, kai jos kreip-sis.

M. Zolpienė

Daktaro Jono Adamavičiaus paskaita

Darbščiųjų moterų SLA 184 kuopos surengtoji paskaita, ku-rią pateikė dr. Jonas Adamavi-čius sausio 24 d. vakare Holly-wood svetainėje, buvo įdomi ir naudinga. Mes nemokame gy-venti, kad išlaikytume savo svei-katą, daktaras sakė. Rūpesčiai, nervų įtempimai ir persidirbi-mai žmogaus sveikatą pakertą. Daktaras paskaitą iliustravo at-vaizdais iš kurių aiškino žmo-gaus kūne esamas daleles ir jų veiksmą.

Paskaita tęsėsi virš valandos laiko. Bet daktaras pareiškė, kad paskaita nėra baigta. Se-kanti paskaitos dalis bus skai-tyta kada gerbiamos moterys

Pagerintas dulkių siurbeklis

Išrastas siurbeklis, tinkas va-toti prie dulkių sugėrėjo (vacu-um cleaner), kuriuo bus galima ištraukti dulkes iš stalčių, ba-tų, kelnų palenkimų, langų už-uolaidų, minkštų baldų plyšelių ir šiulių, lempų dangčių ir viso-kių užkampių bei vingių.

Vitaminai ir hormonai prieš heroino nuodus?

Raphael Landau, New Yorko miesto narkotikų ekspertas, ra-šo, kad jis padarė sėkmingus bandymus su heroino vartoto-jais, duodamas jiems vitaminų ir lyties hormonų mišinį. Devy-ni paaugliai, pasidarę heroino vergais, kuriems Dr. Landau savo metodą pavartojo, staiga pajuto nebeturį heroino alkio. Vieniems tai truko tik vieną va-landą, kitiems visos dvi dienas.

Motina pavogtą vaiką susitikio po 51 metų

Siomis dienomis Chicagoje įvyko jaudinantis susitikimas, kai 1907 metais Lenkijoje, pa-vogtas 3 dienų amžiaus vaikas Wacław Mroz, šiandien 51 metų vyras Vaclovas Dėbicki, atvyko trijų mėnesių vizitui pas savo motiną, 75 metų amžiaus Mrs. Antonia Mroz Gzik, 3926 Ever-green st. rytinėje Chicagoje.

Kūdikį buvo pavogusi jo auk-lė ir pardavusi bevalkei šeimai už \$30, ir nors vaikas buvo su-sektas, bet ji įsūniję žmonės ne-norėjo atiduoti ir ilgus metus bylai nusitęsęs, motina, neteku-si vilties, su kitais vaikais išva-žiaavo pas vyrą i Chicago. Moti-na, vėliau likusi našlė, ištekojo už Gziko, o vaikas paveldėjo sa-vo augintojų Dėbickių pavardę. Sūnus su motina visą laiką susi-rašinėjo, bet dėl karo ir pokari-nių imigracijos apsunkinimų, iki šiol negalėjo atvažiuoti.

surengs kitą mėnesį.

Verta pagarbos ir padėkos daktarui J. Adamavičiui už gerą paskaitą, ir taip pat SLA 184 moterų kuopai už jų sumanumą ir darbštumą.

Klausytojas

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU PRANEŠIMAI

Ervilko Klubas rengia šaunų va-karą su programa šeštadienį, vasario 1 dieną Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave, Pradžia 7 val. vak. Ižanga 50c. Programa atliks Ex-mai-nierių choras. Geri gėrimai, skanūs valgiai ir griausminga muzika. Prašo-me visuomenę ir narius es dalyvauti. Kviečia Valdyba ir Kom.

17 Metų Mirties Sukaktis

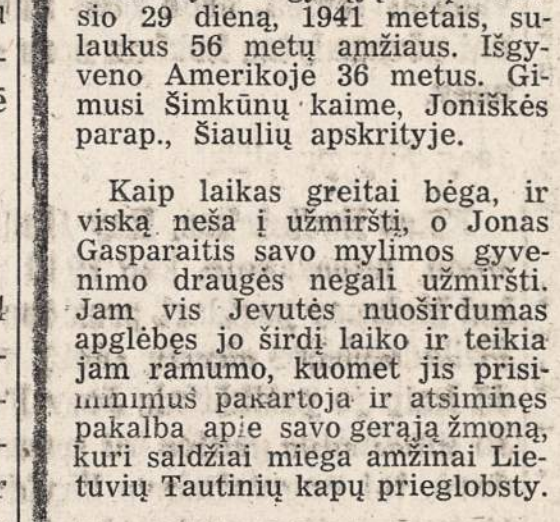

JEVA GASPARAITIENE (ANCIUTE)

Išsiskyrė iš gyvyių tarpo sau-sio 29 dieną, 1941 metais, su-laukus 56 metų amžiaus. Išgy-veno Amerikoje 36 metus. Gi-musi Šimkinių kaime, Joniškės parap., Šiaulių apskrityje.

Kaip laikas greitai bėga, ir viską nesa i užmiršti. O Jonas Gasparaitis savo mylimos gyve-nimo draugės negali užmiršti. Jam vis Jevutės nuostipumas apglėbė jo širdį laiko ir teikia jam ramumo, kuomet jis prisim-inimus pakartoja ir atsimens pakalbą apie savo gerąją žmoną, kuri saldiškai miega amžinai Lie-tuvių Tautinių kapų prieglobsty.

PREVENT FOREST FIRES!

THANK YOU!

Garsinkitės

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama i Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

Gėlės Mylimiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antka-pių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

Donald A. Petkus
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
PILNAS LAIDOJIMO PATARNAVIMAS SU KARSTU: nuo \$285, \$390, \$495, \$585, \$690, \$795, \$880, \$995 ir daugiau.

1410 So. 50th Ave.
Telefonas: TO 3-2108-09
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 South Western Avenue
KOPLYČIOS VIŠOSI MIESTO DALYSE
Tel.: GRovehill 6-2345-6

LIUDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKIA and EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčia arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAFayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAFayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 Kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VIŠOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

"NAUJENAS" SKAITO VISI RIAI. JIE ŽINO, KAD NAU-SROVIŲ ŽMONES DARBINI-JENOS PADUODA TEISIN-KAI, MOKSLININKAI, VALS-TYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIE-PIRKITE JAV TAUFYMO BONUS
2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES., JANUARY 29, 1958

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

Mirė Povilas Družilauskas

MIAMI, Fla. — Sausio 11 d. turėjo įvykti SLA 44 kuopos susirinkimas Lietuvių klube. Kai jau buvau besirengęs ten vykti, subirgė telefonas. Šaukė p. Kaulakis. Prieš važiuojant į susirinkimą, jis pasiūlė pirmą užsukti į laidotuvių įstaigą, kur buvo pašarvotas Povilas Družilauskas. Pasiūlymą mieliai priėmiau, o p. Kaulakis pasižadėjo netrukus atvažiuoti ir pasiimti mane.

Nuvažiuojame į Plummer laidotuvių įstaigą, kur jau buvo pusėtinai dang žmonių prisirinkę. Daugiausia kitataučiai, o lietuvių tik būrelis. Laidotuvių pamaldas laikė rūšų šventikas. Vėliau atvyko kunigas Mažrimas, kuris taip pat atlaikė pamaldas.

Velionis Družilauskas buvo rusas, kilęs iš Lietuvos. Su lietuviu jis visą laiką palaikė glaudžius ryšius ir buvo geras Lietuvos patriotas. Turėjo gerą balsą ir priklausė Miami Lietuvių chorui. Priklausė taip pat ir Balso 39 skyriui. Lietuvos reikalams jis niekad neatsisakydavo aukoti. Buvo palyginti dar nesenai žmogus, — vos 55 metų.

Mirė jis nelaiminga mirtimi: bedirbamas klube, jis smarkiai krito aukštelėn ir sunkiai susižeidė. Tai įvyko sausio 9 d. Kreipėsi į gydytoją. Iš sausio 9 į 10 jį rado negyvą lovoje.

Velionis paliko žmoną Sofiją, dukterį Louise Jankūn ir anūkus Miami, o kitą dukterį Aloną Rimas, žentą ir anūkus Chicagoje. Paliko taip pat ir brolių. Velionio kūnas iš Miami buvo išvežtas į Chicago ir ten palaidotas.

Per Kalėdų šventes, bepuošdama eglutę, nuo kėdės nuvirto p. Družilauskienė ir išsilaužė kairiąją ranką. Dabar jos ranka kyra gipse. Dėl to susižeidimo ji negalėjo važiuoti ir į Chicago bei dalyvauti savo vyro laidotuvėse.

Tiek p. Družilauskienė, tiek jos duklė Louise priklauso SLA 44-tai kuopai.

Dingo deimantinis žiedas

SLA 44-tos kuopos susirinkime p. O. Navickienė moterų kambary, beplaudama rankas, nusimovė deimantinį žiedą. Vėliau susigriebė, kad žiedo nėra. Nubėgo į kambarį, bet jo ten nebesurado. Matyti kas nors pirmą jį pastebėjo ir "nusavino".

Tą žiedą p. Navickienė labai brangina, nes tai velionio vyro žiedas. Žiedas buvo padovanotas 30 metų vedybinio gyvenimo sukakties minėjimo proga.

Žiedo radėjai ar radėjai p. Navickienė siūlo 25 dolerius. Tačiau iki šiol dar niekas neatsisaukė.

Klubo susirinkimas

Lietuvių Piliiečių Klubas susirinkimas įvyko sausio 13 d. Buvo renkama klubo valdyba. Į pirmininkus buvo trys kandidatai: A. P. Norris, T. Aleksynas ir F. Rodger. Nors p. Rodger ir spyrėsi renkamas, bet už jį daugiausia balsavo. Jis gavo 28 balsus, Norris — 11, o Aleksynas 14.

Aplankėme Valukus

Sausio 12 d. buvom užprašyti į svečius pas ponus Valukus, kurie gyvena 901 S. W. 40th Ave. Radome ir ponus Bitautus. Vaisino mus tikrai karališkai. Bejuokaudami, besikalbėdami bei diskutuodami apie politiką labai smagiai praleidome...

Svečiai

Iš Ludingtono (Mich.) atvyko pas mus dr. C. Paukštis su žmona. Floridoje jie nusitarė praleisti net septynias savaites.

Iš Kenosha atvyko sūnus Henry ir marti Lucille. Atvyko jie lėktuvu. Neseniai Henry turėjo pasiduoti operacijai, kurią padarė brolis daktaras (dr. A. Braze).

Parengimai

Dabar prasideda įvairūs parengimai. Turės parengimą

SLA 44-tą kuopą, Sandaros kuopą, klubas ir Miami Lietuvių Tarybos skyrius.

Kiek tie parengimai bus sėkmingi, kolkas sunku pasakyti. Iki šiol dėl nelabai palankaus oro nedaug svečių tesuvažiavo. Reikia tikėtis, kad dabar susilauksime daugiau lietuvių iš įvairių kolonijų.

Balso skyriaus veikla susilpnėjo

Balso 39-as skyrius tiesiog mirdėjo, nes nėra kam veikti. Pirmininkas Jankūnas išvažiavo į Chicago, o vicepirmininkas serga. O kai nėra kam vadovauti, tai nėra ir veikimo.

Kalbės dr. P. Grigaitis

Miami Lietuvių Tarybos skyrius rengia Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimą vasario 16 d. 4 val. popiet Lietuvių Piliiečių Klubą salėje. Kalbės Naujienų redaktorių ir Alto centro sekretorių dr. P. Grigaitis iš Chicago. Tikimasi skaitlingos publikos.

C. K. Braze

Brockton, Mass.

Jurgeliūno sūnus išvyko į Europą

Vietos anglų laikraštis rašo, kad inžinierius Pranas C. Jurgeliūnas, sūnus Kastanto ir Marijonos Jurgeliūnų, plačiai žinomo Susivienijimo ir visuomenės veikėjo, Booz-Allen ir Hamilton International Ltd. Washington, D. C., paskirtas profesionaliu internacionalės vadovybės patarėju centrinėje Europoje.

Inžinierius P. C. Jurgeliūnas, gyvena prie Italijos-Sveicarijos sienos, kur jis dirba vadovybės konsultantu plieno liejyklose. Jis Kalėdų švenčių proga buvo grįžęs į Jungtines Amerikos Valstybes, o po švenčių išskrido atgal į Europą drauge su savo šeima.

P-nia Jurgeliūnienė yra Genevieve Flynn iš Foxboro, Mass. Jiedu turi tris dukreles: Deborah, Gretutė ir Kristina. Dabar jie gyvena netoli Milano, Italijoje. Per pastaruosius penkis metus inž. P. C. Jurgeliūnas gyveno Detroito, Mich., ir dirbo Fordo Motor kompanijoje. Inž. Jurgeliūnas yra baigęs Lowell institutą, kuris yra Massachusetts Instituto dalis, ir prieš išėjimą į karinę tarnybą 1943 metais dirbo Bethlehem Steel Co., Quincy. Kariuomenėje jis tarnavo pusrėjų metų antrojo pasaulinio karo metu. Grįžęs iš kariuomenės dar lankė Northeastern universitetą, kurį baigė sėkmingai ir gavo Mechanical-industrial inžinieriaus diplomą.

Jurgeliūnai turi tris sūnus ir visi inžinieriai. Vyriausias sūnus inž. Edmundas dirba West-ern Electric Co., New Yorke, N. Y. Jauniausias sūnus inž. Albertas gyvena Watertown, Conn., ir ten turi atsakingą darbą. Linkėtina inž. Pranui Jurgeliūnui geriausios sėkmės naujose ir atsakingose pareigose.

Pr.

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

San Diego, Calif.

Oras

Kai šio mėnesio antrą savaitę laikraščiai rašė, jog šalčiai siaučia beveik visoje Amerikoje, tai San Diego mieste ir jo apylinkėse temperatūra siekė 81 laipsnį šilumos (tuo laiku normališka temperatūra yra 67 laipsn.). Žiemos švenčių metu (per Kalėdas ir Naujųjų Metų dieną) paprastai žemė yra sniego padengta (taip yra visoje eilėje steitų), bet čia yra visai kitaip: medžiai žaliuoja, gėlės žydi. Tačiau Kalėdų eglutės ir čia yra pardavinėjamos. Kalėdų gėlė yra laikoma poinsettia. Prie daugelio namų la gėlė čia žydi, raudonuoja. Ta gėlė čia yra laukinė ir išaugo 10 metų ir daugiau. Gėlininkai Chicagoje ir kitur ją augina vazonuose. Yra ir kitokių gėlių, kurios čia auga prie namų darželiuose, o kitur jas galima gauti tik pas gėlininkus.

Pageidaujamos naujos dirbtuvės

San Diego pageidauja naujos dirbtuvės. Dabartinis metu industrija čia labai specifinė. Apšaukiuojama, kad iš 71,800 darbininkų (tiek jų yra San Diego) 53,600 dirba 4 lėktuvų dirbtuvėse ir 4,000 prie laivų statymo. Prie laivų statymo dar bus priimta 2,000 naujų darbininkų, nes National Steel Co. gavo užsakymų už 24 milijonus dolerių.

Kiti darbininkai dirba maisto ir kitokių prekių krautuvėse. Kai kurie verčiasi žuvavimu (daugiausia portugalai). Maždaug 22,000 turi įvairius valdinius darbus.

Veikia čia Cubic korporacija, kuri išdirba įvairius elektroninius dalykus. Pereitų metų gale toji korporacija gavo iš valdžios

užsakymą už vieną milijoną dolerių. Pravartu pažymėti, kad tos korporacijos prezidentas yra lietuvis.

Ocean Beach apylinkėje First National Bank of San Diego atidarė naują banko skyrių, kur R. J. Waidžiūnas dirba kaip biznio vedėjo padėjėjas. Waidžiūnas yra Chicago's biznieriaus (Jono Waidžiūno) sūnus. Jau-nasis Waidžiūnas baigė College of the Pacific at Stockton. Bankas pradėjo dirbti 1955 metais. Dirbdamas banke, jis tęsia savo studijas California Western universitete ir tikisi netrukus gauti magistro laipsnį.

Lietuvių veikimas

Lietuvių veikimo nesimato ir nesigirdi. Kas be ko, kartkartėmis jie susitinka, sudaro būrelius, išgeria alaus ar "kokteilio" bei kortomis pažaidžia. Kortavimas daugelį tiek traukia, jog be jo negali apsieiti.

Lietuviškus laikraščius mažai kas teskaito. Nieko tad nuostabaus, kad susitikę lietuviai apie Lietuvos reikalus nieko ir nekalba. Vienas kitas paklausia, ar gavai laišką "iš krajaus" ir ar jie turi ten kokią savo valdžią. Vadinasi, Lietuvos reikalais nesidomi ir nesirūpina.

Teko nugirsti, kad į San Die-

Slapčiausias ginklas Pentagono sandėlyje

Kongresas Washingtono palytė, kad didžiausioje paslapties laikomų dalykų vyriausybės sandėliuose yra ir vienas lankas (saidokas) su strėlėmis. Būtent, vienas žymus mokslininkas karo metais dirbęs prie kokio tai labai slapto valdžios projekto ir laisvalaikiais nupirindavęs, norėdamas pasigaminti pagerintą lanką ir pagerintas strėles. Pasekoje, kaip visi jo tyrinėjimų rezultatai, taip ir jo lankas su strėlėmis pateko į slaptus sąrašus, kur ir dabar tebėra. Lanko savininkas vis dar negalys jo atgauti.

go atsikėlė gyventi keli lietuviai, tarp kurių yra ir ponios F. Raškinienės brolis Jonas Griška. Raškinienė savo brolio nebuvo mačiusi per 47 metus. Griškos atvažiavimas proga Raškiniai surengė šaunų pobuvį, į kurį sukvietė savo gerus draugus ir puikiai pavaišino.

Ponui Griškai linkiu pastoviai ir laimingai čia apsigyventi, pasidžiaugti San Diego gražiu oru bei kitais malonumais.

—K. Vičas.

Visuomenė mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR

PADIDINOME

1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VERTUL
Keisliuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.
VISOS SENTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street

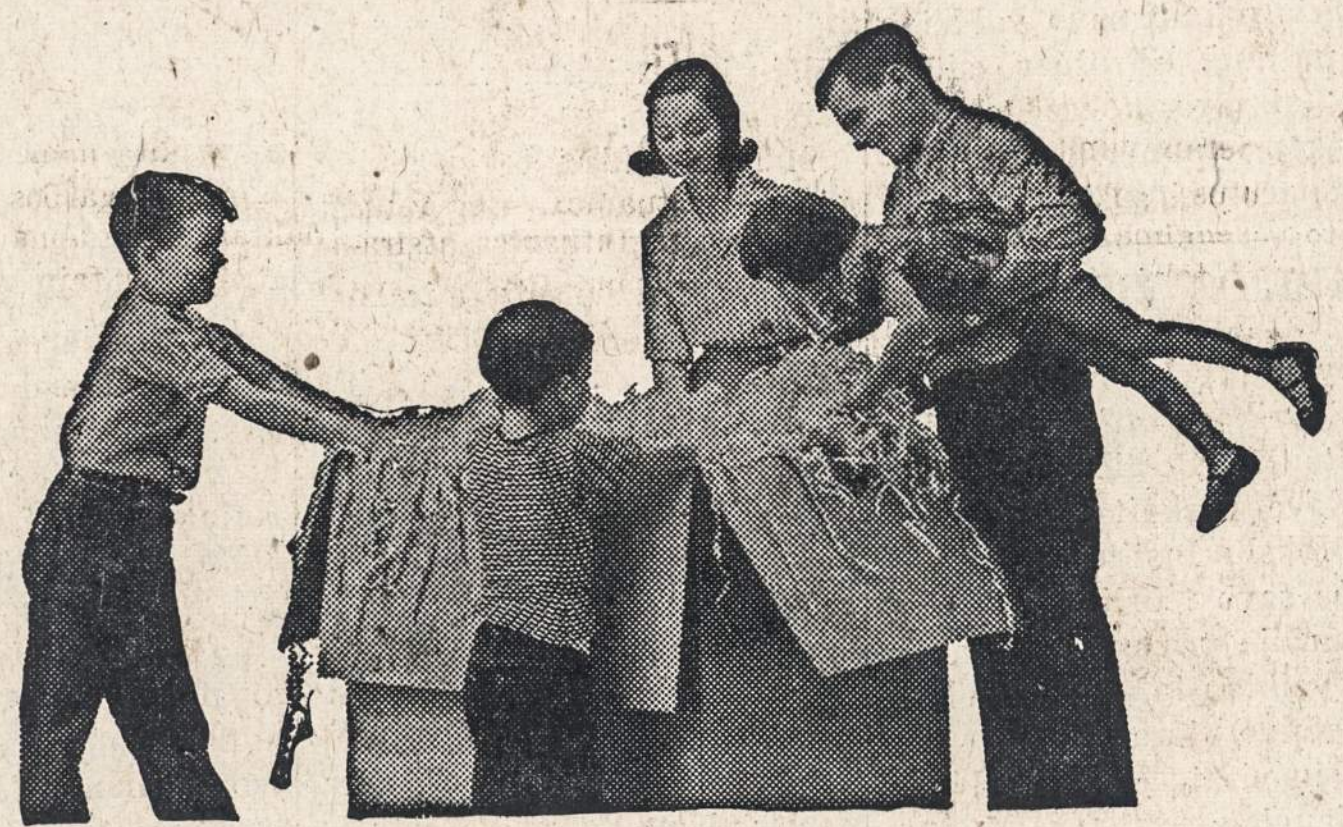
Lafayette 3-1083

B. R. PIETKIEWICZ, prez.

E. R. PIETKIEWICZ, sek. ir adv.

Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį, penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį, šeštadienį nuo 9 iki vidurdienio.

Kiekvienas žino posakį: "Taupyk juodai dienai!"

Bet ar daug kas iš jūsų taupote dėl saulėtų dienų, dienų kada galėsite įsigyti tą, ko visą savo gyvenimą norėjai: keliauti, kad pamatytum pasaulį, įsigyti nuosavą namą, nusipirkti kur nors paežerėje vasarnamį ir daugelį panašių malonumų?

Tą galite pagreitinti, pradėdami taupyti Universal Savings and Loan Bendrovėje, kur santaupos neša didelius dividendus ir yra apdraustos iki 10,000 dolerių Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

T. RYPKEVICIUS, Prezidentas

1800 So. Halsted Street

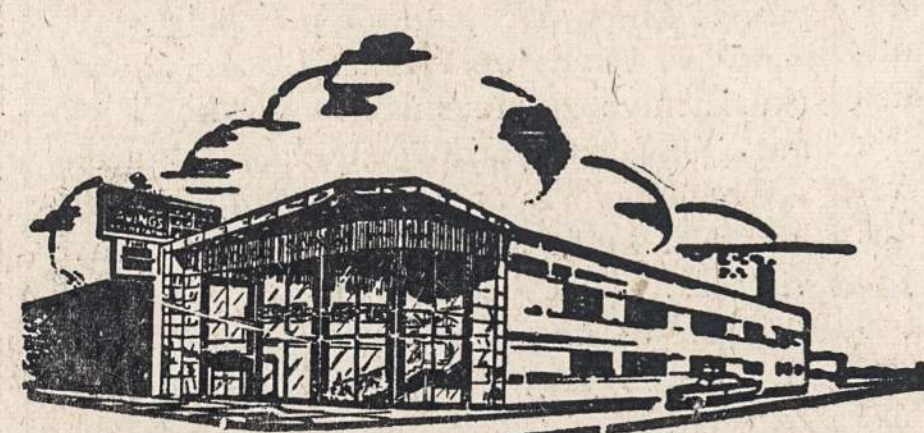
Chicago 8, Illinois

Tel.: Haymarket 1-2028

ATDARA KASDIEN: nuo 9 iki 4 valandos. Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 valandos.

Šeštadienį nuo 9 iki 3 valandos. Trečiadienį uždaryta.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Ave.

Tel.: GROvehill 6-7575

Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Remiantis Chicago's Savings Bendrovės pakeitimu, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigų. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik tai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų vertul, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago's Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinint kurioje Suvienuytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigų paštu.

Rašykite dėl informacijų.

Mūsų turtais \$21,000,000.00.

J. BUDRIK FURNITURE

3241 SO. HALSTED ST.

Žymių išdirbysčių parodos pavyzdžių baldai
iš Furniture Mart ir Merchantside Mart
specialių užpirkimų

SUTAUPYKITE 30% IKI 70%

Lengvais išmokėjimais

MEGAMŲJŲ VERTYBĖS

3 gab. modern. pilkas setas, dvigubas dresser chest ir su spinta lova	BUVO \$139	DABAR \$ 69
4 gab. modern. pilkas setas, dvigubas dresser, veidrodinis, chest, su spinta lova	BUVO \$169	DABAR \$ 99
4 gab. riešuto užbaigimas mieg. setas, dvigubas dresser, veidrodinis, chest panel lova	BUVO \$325	DABAR \$129
4 gab. Mainline mahog., tripple dresser, chest, lova ir night stand	BUVO \$589	DABAR \$299
4 gab. Joerns pilkas, didelis dresser, chest, lova ir night stand	BUVO \$899	DABAR \$475
4 gab. United tripple dresser, chest, lova ir night stand	BUVO \$589	DABAR \$299
3 gab. French Provincial dresser, chest ir lova	BUVO \$499	DABAR \$249

GYVENAMŲJŲ KAMBARIŲ SETAI

2 gab. Sectional sofa	BUVO \$165	DABAR \$ 84
3 gab. Curved Sectional sofa	BUVO \$235	DABAR \$129
2 gab. Kroehler moderniškas	BUVO \$245	DABAR \$129
2 gab. Pullman sofa, chair foam cushions	BUVO \$425	DABAR \$219
3 gab. Diamond Sectional charcoal frieze Unirail rėmų konstrukcija	BUVO \$499	DABAR \$299
2 gab. Pullman sofa ir kėdė mlyno frieze	BUVO \$529	DABAR \$289
2 gab. Kroehler Sleeper sofa ir kėdė, vilnų frieze	BUVO \$489	DABAR \$249
Sleeper sofa Kroehler, 2 miegoti	BUVO \$239	DABAR \$149
Simmons Studio Couch	BUVO \$119	DABAR \$ 59
Atlas Studio Couch	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49

72 dinetės arba valgomojo kamb. setai, 5 šmotų, 7 šmotų, su Formica viršum, chrome įvairių spalvų, įvairaus dydžio po \$29.95 už 5 šmotus ir aukščiau.

105 gaminiai pečiai (plytos) Universal, Tapan, Crown Magic-Chef ir kitų išdirbysčių, po \$89 iki \$225.00.

TELEVIZIJOS SETAI

CONSOLE MODELIAI		
21 col. ZENITH—Space Comm.	BUVO \$389	DABAR \$230
21 col. TRAVLER—auzolo užbaigimas	BUVO \$299	DABAR \$119
21 col. ADMIRAL—Slimline	BUVO \$289	DABAR \$159
21 col. RCA VICTOR SUPER	BUVO \$369	DABAR \$189
21 col. RCA VICTOR SPECIAL	BUVO \$299	DABAR \$169
21 col. PHILCO—auzolo užbaigimas	BUVO \$369	DABAR \$175
21 col. GENERAL—mahogany	BUVO \$299	DABAR \$149
21 col. ADMIRAL—mahogany	BUVO \$299	DABAR \$169
21 col. TRAVLER deluxe modelis	BUVO \$229	DABAR \$129
3-Way Comb. Radio-TV 21" spec. setas	BUVO \$395	DABAR \$235
24 col. MAHOGANY kabinetas TV	BUVO \$399	DABAR \$180

RCA—VICTOR—ZENITH TELEVIZIJOS

Originaliose dėžėse—58 modeliai, mūsų kaina.

Televizijos setai stalo modeliai ir nešiojamai

EMERSON — nešiojamas	BUVO \$139	DABAR \$ 89
PHILCO — nešiojamas	BUVO \$159	DABAR \$ 99
21 col. RCA — Oak T. M.	BUVO \$229	DABAR \$169
G. E. — nešiojamas TV, 2-tone	BUVO \$149	DABAR \$109
ADMIRAL 21 col.—T. M. TV	BUVO \$199	DABAR \$139

SALDYTUVAI

ADMIRAL Dual Temp. Upside Down Freezer	BUVO \$499	DABAR \$275
NORGE 8-7 kub. pėdų su shelf door	BUVO \$229	DABAR \$148
FRIGIDAIRE 8 kub. pėdų deluxe	BUVO \$219	DABAR \$169
2-door Comb. Refrig.-Freezer	BUVO \$499	DABAR \$240
PHILCO 2-dr. Comb. Refrig.-Freezer, 14 k. pėd.	BUVO \$499	DABAR \$330
G. E. 11 kub. pėdų, Autom. defroster	BUVO \$389	DABAR \$249
FRIGIDAIRE 10.1 kub. pėdų, '58 modelis	BUVO \$369	DABAR \$229
PHILCO 14 kub. pėdų, pilnai autom. 100%	BUVO \$439	DABAR \$290

RADIOS

CLOCK RADIO	BUVO \$ 27	DABAR \$ 16
PHILCO FM-AM RADIO	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49
NESIOJAMAS trumpų bangų setas	BUVO \$ 79	DABAR \$ 49
MAZOS STALO RADIOS	BUVO \$ 22	DABAR \$ 11

HI FI SETAI

Console import. Kaiser, rad. ir phono. Hi-Fi	BUVO \$299	DABAR \$199
ZENITH console radio-phono. Hi-Fi	BUVO \$299	DABAR \$209
HI FI STALO MODELIO PHONOGRAFAI		
SONIC WEBSTER HI FI, 2 garsiakalbiai	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49
WEBCORE HI FI	BUVO \$ 89	DABAR \$ 54
COLUMBIA su deimantine adata	BUVO \$159	DABAR \$ 59

AKORDEONAI

120 BASU — Specialiai	BUVO \$199	DABAR \$ 99
120 BASU — 4 SWITCH	BUVO \$250	DABAR \$125

DULKIŲ VALYTUVAI

Tank Type ELDORADO valytuvas	BUVO \$ 69	DABAR \$ 24
ELECTRIC BROOM	BUVO \$ 59	DABAR \$ 29
DAVIS Electric Brooms	BUVO \$ 29	DABAR \$ 10
HOOVER pertaisyti valytuvai, spec. įrankiai		
iskaitomi be ekstra primokėjimo	BUVO \$ 32	DABAR \$ 16
HOOVER No. 7 Vacuum	BUVO \$ 39	DABAR \$ 18
HOOVER Tank Type val. vėliausio modelio	BUVO \$ 99	DABAR \$ 51
Constr. HOOVER VACUUM	BUVO \$ 89	DABAR \$ 59
HOOVER Upright Vacuum Cleaners	BUVO \$ 89	DABAR \$ 49
CADILLAC VACUUM	BUVO \$ 99	DABAR \$ 59
UNIVERSAL VACUUM	BUVO \$ 89	DABAR \$ 39

SILDYMOI PEČIAI

SIEGLER gaminis space šildytuvas	BUVO \$289	DABAR \$189
SIEGLER 30 Btu, heats with blowers	BUVO \$239	DABAR \$159
MOORE gaminiai šildytuvai	BUVO \$239	DABAR \$159
COLES hot blast kab. mod. šildytuvai,		
6 kambarių modeliai	BUVO \$189	DABAR \$ 89
CAST IRON kab. anglimis šildytuvai	BUVO \$199	DABAR \$ 75

SUVAMOS MAŠINOS

NESIOJAMA siuvama mašina	BUVO \$ 99	DABAR \$ 29
SIUVAMA MAŠINA	BUVO \$129	DABAR \$ 49
SIUVAMA MAŠINA	BUVO \$189	DABAR \$ 79

LINOLEUMS

SIMTAI LINOLEUMS, įvairių dydžių, nukirptų ir iš rolių šmotų — 9x12	BUVO \$ 9	DABAR \$4.95
RANKINIAI LAIKRODŽIAI: Benrus, Bulova, Loungines, Elgin, Gruen, 17 akmenų, 21 akmenų, 25 akmenų. Reg. kaina \$71.85. Selfwinding Alarm Clock, pertaisyti, garantuoti išlaikymui teisingo laiko	BUVO \$71.95	DABAR \$19.95
Moteriški Jeweled Gold Leaf rank. laikr.	BUVO \$12.00	DABAR \$ 3.95
71 gab. King's National Silverware, patraukliose medinėse dėžėse	BUVO \$69.00	DABAR \$29.95
Stainless Silverware, 32 gab. dėžėje	BUVO \$24.00	DABAR \$ 8.00
50 gabalų pietum servizas	BUVO \$25.00	DABAR \$12.00

TV PATAISYMAI — CA 5-7237

Atdara pirmadienį, ketvirtadienį, vakarais iki 9:30—Sekmad. 10 iki 5 P. M. Dėl TV pataisymo telefonuoti CALumet 5-7237.

J. BUDRIK FURNITURE

3241 SO. HALSTED STREET

Budriko radio valanda iš radio stoties WHFC, 1450 kil., kur girdėsite dainuojant

Subscription Rates:

Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per 6 months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.

7 cents per copy, 10c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicago: metams \$13.00, pusei metų 7.00, trim mėnesiams 4.00, vienam mėnesiui 1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoj: metams \$11.00, pusei metų 6.00, trim mėnesiams 3.50, vienam mėnesiui 1.25

Užsienioose: metams \$14.00, pusei metų 7.00, vienam mėn. 1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12.30.

Chruščevio "užkandis"

Pirmadienį Nikita Chruščevs vėl pakartojo savo siūlymą "viršūnių konferencijos" tarp Rytų ir Vakarų. Kreipdamasis į Atlanto valstybių ambasadorius Indijos Dienos minėjime Maskvoje, Sovietų Sąjungos komunistų viršila tarė:

"Mūsų konferencija turėtų būti panaši į rusiškus pietus. Pradėkime užkandžiu ("zakuska"), paskui eikime prie sriubos ir žuvies ir baikime svarbiausiuoju patiekalu".

Šituo palyginimu jisai pavaizdavo savo mintį, kad "viršūnių konferencija" turėtų kelti kas svarstyti tik menkesnius klausimus, kuriais susitarti nebūtų didelių sunkumų, neliečiant nei nusiginklavimo, nei Vokietijos suvienijimo problemų.

Kai vienas Vakarų ambasadorius pastebėjo Chruščevui, jog žmonės įvairiose šalyse bijo sovietų agresijos, Nikita jam atsakė:

"Mes turime visa, ko mums reikia. Mums daugiau nebėra kas imti. Mes tik norime taikos".

Šitie Rusijos diktatoriaus žodžiai paaiškina, ką jisai turėjo galvoje, siūlydamas pradėti derybas "užkandžiu". Jisai davė suprasti, kad nesvarbiais klausimais jisai ginčų nekels, bet į konferenciją jisai ateis, nusistatęs reikalauti, kad Vakarai pripažintų, jogei tai, ką Sovietų Sąjunga "turi", neprivalo būti liečiama.

Už šią esamosios padėties pripažinimą Chruščevs sutinka ne tik duoti nuolaidų Vakarams vienu kitu nesvarbiu reikalu, bet ir **prizadėti "neimti" daugiau.**

Ko būtų vertas šitoks Kremliaus prizadas, tai kitas klausimas; veikiausiai, būtų vertas ne daugiau, kaip kitąsyk duoti Hitlerio prizadai. "Mes nenorime nė vienos pėdos čekų žemės!" šaukė vokiečių fiureris, išsirekęs Sudetų Kraštą iš Chamberlaino. "Mes neturime jokių pretenzijų į Lenkijos teritoriją!" itikinėjo jisai anglus ir prancūzus, pagrobes Klaipėdą... Bet to, ką Maskva vienokiu ar kitokiu keliu pasiglemžė iki šiol, Chruščevs yra nusistatęs nieku būdu iš savo nagų nepaleisti.

Šituo pagrindu jisai siūlo "taikingą koegzistenciją" su Vakaraais.

Tai ir yra tas "užkandis", kuriuo jisai nori pradėti derybas su Jungtinėmis Valstybėmis, D. Britanija ir jų sąjungininkais!

Vakarų demokratijos pasielgtų labai kvailai, jeigu jos sankcionuotų Kremliaus grobimus, kuriuos jisai tesugeba išlaikyti tik brutalia jėga. Nes po šitokios **moralinės Vakarų kapituliacijos**, nė viena sovietų grasinama tauta nebeturėtų vilties, kad Vakarai ją apgins, ir pasiduotų agresoriams be pasipriešinimo.

Apžvalga

SUSITIKIMAS TILŽES BARŽOJE

Prieš kiek laiko Nikita Chruščevs iškėlė mintį, kad, jei susitiktų dviejų galingiausių pasaulyje valstybių — galvos, atseit, prezidentas Eisenhoweris ir jisai pats, tai būtų galima išspresti visus "ginčijamus klausimus" tarp tų dviejų valstybių — ir tada susidarytų tvirtas pagrindas taikingam sambūviui visame pasaulyje.

Ši Chruščevio pasiūlymą dabar skleidžia įvairiose formose Maskva ir jos satelitai ir į ją atsiliepia Vakarų politikai. Kada kalbama apie "viršūnių konferenciją", tai turima galvoje, kad tokioje konferencijoje lemiančią rolę suvaidintų JAV prezidentas ir SSRS diktatūros vadas.

Du "gigantai" susitars — ir pasaulyje užviešpataus taika. Tai primena panašų "dviejų gigantų" susitikimą, įvykį beveik prieš pusantro šimto metų — baržoje Nemuno upėje, prie Tilžės.

Tenai susitiko 1807 m. Rusijos caras ir imperatorius Aleksandras I su Prancūzijos imperatoriumi Napoleonu Bonapartu. Juodu tada buvo dviejų galingiausių valstybių galvos ir juodu susitarė, pasidalinę pasaulį, kiti kito nepulti. Atrodė, kad žmonija dabar galės gyventi ramybėje, be baimės karo.

O kas atsitiko? Penkeriems metams praėjus po to dviejų imperatorių susitikimo prie Tilžės — 1812 m., Napoleono Didžioji Armija maršavo Rusijon.

Napoleonas norėjo valdyti Europą. Sovietų diktatūros ambicijos yra daug didesnės. Ji siekia paimti savo valdžią visą pasaulį. Chruščevio siūloma "taikinga koegzistencija" yra tik priemonė laisvųjų tautų atsparumui susipninti.

KELIOS VISATOS?

Stevens Technologijos Instituto fizikos profesorius Dr. Winston H. Bostick pirmadienį davė paskaitą Aeronautikos Mokslo Institute, išdėstydamas savo teoriją, kad visata, kurioje yra mūsų pasaulis, turi veikiausiai **baronkos** (doughnut) išvaizdą ir kad panašius visatų gali būti dvi ar ba daugiau.

Begalinė visatos erdvė, Dr. Bostick'o nuomone, yra pilna vandenilio (hidrogeno) dujų. Nors šios dujos yra išsisklaidžiusios erdvėje labai retai, bet jų bendras svoris yra tik-

stantį kartą didesnis, negu bilijonų žvaigždžių, esančių visatoje!

Žvaigždės tai sutirštėjusios, ir nuo susispaudimo įkaitusios, vandenilio dujų kamuoliai. Vienas tokių kamuolių, vidutinio dydžio, yra mūsų saulė. Kokius 90 nuoš. saulės medžiagos sudaro vandenilis. Iš vandenilio atomų susijungimų pasidarė visi sunkesnieji elementai (mineralai, metalai, dujos), iš kurių susideda žemė ir kitos planetos bei ant jų esantieji daiktai.

Dr. Bostick mano, kad cheminiai elementai mūsų žemėje galėjo pasidaryti, sprogus prieš bilijonus metų milžiniškai žvaigždei, kurios gabalai paskui sutirštėjo, palaipsniui atvėso ir virto planetomis.

Visata, pagal Dr. Bosticko teoriją, be palovos kuriasi, energijai pasikeičiant ir medžiaga. Taigi žmogaus kūnas, sako jisai, susideda iš tos pačios medžiagos, iš kurios yra padarytos žvaigždės.

(Senovės "gnostikų" religija mokė, kad žmogus tai — įsikūnijęs tam tikrame pavaldame "pradinės šviesos" trupinėlis — ir kad todėl žmogaus paskirtis tai — sugrįžti į tą pradinę šviesą ir su ja vėl susijungti.)

Baltimore, Md.

Giria V. Laukaitis

Vietos anglų spaudo išreiškė pagyrimą Baltimorės miesto pašto viršininkui Vincui Laukaitiui, už greitą kalėdinių siuntinių pristatymą. Nors laiškų ir pakučių buvo milijonai, bet paštas viską pristatė ir namus iki švenčių. Pašto įstaiga, tos spaudos nuomone, turinti gabų ir darbštų viršininką, kuris sugebėjęs pasirinkti gerą štabą padėjėjų ir pareigūnų įvairiems departamentams.

Malonu girdėti tokių atsiliepimų apie mūsų gerą tautietį Vincą Laukaitį, kuris yra gimęs ir užaugęs tame mieste ir labai glaudžiai bendradarbiauja su lietuiviais.

Petras P. Jaras, 1957 m. gruodžio 14 dieną užvertė savo gyvenimo knygos septynioliktą šimtą astuntą lapą. Jis gimė 1879 m. gruodžio 17 dieną. Petras P. Jaras priklauso SLA 64 kuopai ir jis valdyboje yra ejęs įvairias pareigas ir buvęs ilgametis Tėvynės ir kitų laikraščių bendradarbis. Nors Petras P. Jaras sulaukė 78 metų, bet jis dar pilnas energijos ir namie užsidaręs nesėdi ir senatvei nepasiduoda. Tačiau savo smailią plunksną nebegali vartoti kaip kad varto davo per ilgus metus. Pr.

Tarptautinių santykių pastovieji elementai

(Tęsinys)

Tiesioginė intervencijos priežastis bei pretekstas, žinoma, buvo Sueco kanalo nacionalizacija. Ta nacionalizacija, pateisinama ar ne, savo ruožtu buvo replika į Amerikos finansininkų atsisakymą, po pažadų, ilgų paslaptinių ir aiškių derybų, finansuoti Asuano užtvankos įrengimą, kurs Egipto ekonomijai turi gyvybinę reikšmę. Nasseris manė galėsiąs užtvankos darbus finansuoti pajamomis iš Sueco kanalo.

Nėra reikalo grįžti prie menkai pagrįstos, silpnai apgalvotos ir blogai pravestos Sueco operacijos pasekmių. Akivaizdoje **politinio vacuum**, kuris pasidarė dėl Did. Britanijos beveik visiškos eliminacijos iš tos srities, kuri be Irako ir Persijos įlankos emiratų kitų "klientų" (romėniška termino prasme) toje erdvėje nebūtų, JAV pasikelbė savo garbijamą **Eisenhowerio doktriną**.

Ta "doktrina" žiauriai buvo kritikuojama ir pačioje JAV, nes niekam nebuvo aišku, kaip ji galėsianti sustabdyti toje erdvėje rusų "taikią infiltraciją". Vakarų didžioji tragedija ir yra ta, kad ta Vid. Rytų ir šiaurės Afrikos "dekolonizacijos" sritis sutampa su Vakarų sferos gyvybinių saugumo ruožų tiek militarine, tiek ekonomine prasme. Kad ir kaip simpatizuojant tų kraštų tautų pastangoms nusikratyti kolonijinių padarinių liekanomis, negalima užmerkti akių į tą grėsmingą pasekmę, kad senųjų "kolonistų" iš tos erdvės išstūnimasis ir naujų "laisvintojų" jų vieton stojimas pastato ir pavojų visą Vakarų gynybos sistemą ir didžiai pažeidžia jėgų lygsvarę. JAV apdraudamas Naserio prosos vietiškas tendencijas nuo Izraelio ir nuo britų-prancūzų intervencijos ar nebus padarinsios stambiausios klaidos nuo Jaltos ir Potsdamo laikų? Užstojusios Egiptą ir tuo pat metu negalėjusios problemos turinio išspresti, jos **prileido, leido ir subūrinio Sovietų galbės atvirą intervenciją laisvojo pasaulio sienų viduje** ir to pasaulio gyvybiniame komunikacijų centre kaip tik tuo momentu, kada pati SSRS brutaliai panaigė tam tarimam laisvajam pasauliui bet kurią teisę ne tik kištis į jos įtakos sferą ir interuonuosiklusius Vengrijos reikalus, bet ir mesti paprastą žvilgsnį į tuos įvykius neįsileidžiant

JTO stebėtojų. Vien tų faktų sugretinimas parodo kokia milžiniška evoliucija įvyko Vakarų-Rytų santykių raidoje: ne tik nebėra jokios atoveikio doktrinos ir pavergtų kraštų laisvinimo politikos, bet buvusi gana patvari **Containment'o** užtvarka... sprogo. Vieni kitiems priešingaudami ir bendros politikos neturėdami Vakarai, lengvapėdiškai leide Sovietams įkelti koją į savo įtakos sferą, tuo pačiu ar nebus atidavę jiems Sueco erdvės raktų?

Veikiama paviršutiniškai suprasto komunizmo antikomunistinė JAV akcija nelaimei yra verčiama, ir šioje erdvėje daugiau kaip kur kitur, teikti moralinę ir finansinę pagalbą feodaliniams valdovams kaip vergovės tolerantumui Arabijos **Ibn Saudui** arba liaudies paramos neturinčiam operetinio tipo karaliukui, **Jordanijai Husseinui**. Tai buvo pirmieji Eisenhowerio doktrinos ramsčiai.

Izraelis. Politiniai, socialiniai net ir moraliniai duomenys Artimųjų ir Vid. Rytų erdvėje jau seniai veikia Vakarų nenaudai. Visų tų problemų sprendimas pareina nuo seniai sprendžiamos ir niekuomet neišspręstos Izraelio problemos. Ar galima Sovietus kaltinti, kad Vakarai nemokėjo ir nesugebėjo įtakos sferoje telpiančių arabų-Izraelio konflikto išspresti? Nėra abejonės, kad pradinį arabų nacionalizmo impulsą įžiebė neapykanta Izraeliui. Izraelis yra anglų politinis kūrinys, didžioji Amerikos pinigų dalimi. Jau vien dėl tos aplinkybės Vakarai neturi arabų simpatijų. Vakarų akimis žiūrint, visas arabų-Izraelio konflikto sprendimas telpa vienam sakiniui: **pastiekti kurio nors santikos bei modus vivendi tarp Izraelio ir jo kaimynų**. Bet ta santika negalima kol arabai turės mažiausią viltį tą nelauktai atsiradusį ir nepakenciamą kaimyną sutinkinti. Dabartinė rusų politika įgalina arabus viltis, kad žydų valstybės sunaikinimo perspektyvos nėra negalimos.

Reikia keliais žodžiais apibūdinti konflikto tragiškumą. Jau 10 metų kaip arti milijono **Palestiniečių arabų pabėgėlių gyvena stovyklose**. Didžioji jų dalis prisiglaudė Jordanijoje, kiti Sirijoje, Libane, Egipto pasieniu... Jie neturi prieis jokios ateities. Pusę jų sudaro jaunimas. Maža dalis su rezig-

nacija pasiduoda likimui, didžioji dalis, ypač visas jaunimas, mato tik vieną jų problemą sprendimą: grįžti į Palestina, vadinais, likviduoti reivanšiniu karu Izraelio valstybę. Sunku įsivaizduoti sunkesnę padėtį. 1948 m. Londono mandatai Palestinoje baigiantis, veiklesni, daugiausiai inteligentai, advokatai, gydytojai ir p., suskubo ištaisyti ir legalizuoti Sirijoje ir Libane. Specializuoti darbininkai gana lengvai gavo darbą, daugis jų pritaipo prie Persijos įlankos naftos įrengimų, kur tarp kita ko jie atnešė naujų "socialinių idėjų" iki šiol ten nežinotų, bet tai maža dalelytė, o didžioji pabėgėlių masė? Buve savininkai, pirkkliai, smulkūs ūkininkai, darbininkų masė į vieną dieną prarado visą savo savastį, pavirto skurdžiausiais benamiais. Mažai išvystytuos kraštuose, kur darbo jėgos perteklius ir taip perdidelis, jie niekuomet negauna pastovaus darbo. Patenkinti kai per sezoninius darbynečius kelis mėnesius gauna dienos samdinių darbą. Vietiniai darbininkai prikišdami jiems darbo atlyginimo numušimą, jų nepakenciamą ir laiko pastumdėliais. Ir nėra vilties, kad jų padėtis pagerėtų. Per 10 metų pabėgėlių įstaigosms paviko pastoviai įkurdinti apie 50,000 asmenų, vadinais, daug mažiau, kaip stovyklų prieauglis (25,000 į metus!). Visi tie žmonės priklauso nuo milžiniškos UNRWA globos (JTO Palestinos pabėgėliams globoti organizacija), naudojancios nemažiau 10,000 tarnautojų! Didžiama iki šios dienos gyvena palapinėse, tik nedidelis skaičius apgyvendintas barakuose. Maisto tegaua 1000 kalorijų į dieną.

Ar reikia stebėtis, kad pusbadžiai ir apdriskę, pūrvė ir skurde gyveną tie žmonės yra persiemę giliai ir pikta Vakarams neapykanta? Jų protavimas labai paprastas: tai amerikona, anglai ir prancūzai išvijo mus iš mūsų žemių ir privertė mus pasidaryti malonės elgetomis. Ar reikia stebėtis, kad tie pabėgėliai tiekia arabų nacionalizmui pačius aršiausius elementus? Iš pirmos dienos jie buvo patys karščiausios Naserio panarabiškos ir antižydiskos politikos šalininkai. Su pavydu jie dairois dabar į Siriją ir neslepia savo simpatijų "arabų globejams" rusams. Jie nekantriai laukia naujo karo, nes "rusų armija sunaikins Izraelį". Jų vaidmuo dabartinėje Vid. Rytų politikoje yra milžiniškas. Jų padėtis veikia ir provokacietišku valstybininkų laikysena.

(Bus daugiau)

JONAS AUGUSTAITIS

Po Ispaniją pasivažinėjęs

(Ištraukos iš kelionės dienyno)

16.

Tą sekmadienį (rugsėjo 8 dieną) Madride — Plaza de Tóros — bulių kovų arena buvo pilnutėlė publikos (30,000), niekur nebuvo tuščių vietų; oras buvo gražus. Mes sėdėjome šešėlio pusėje brangesnėse vietose kaip saulės pusėje. Lygiai 17 val. į kovos sceną (pasigirdus signalui) išėjo spalvota eisena, — torero's (trys), banderilleros, capeadores, raitieji — broniruoti picadores, orkestro palydimi. Toredo, priešakyje sveikindamasis su ložėje sėdinčių kovos tvarkytojų, prezidentu ir publika, mosikuodamas savo juoda skrybėlę, apėjo aplink kovų sceną, laukdamas publikos ovacijų. Saulė šviečiant, besikeičiant eisenos spalvoms su šešėliais bei grojant muzikai, eisena aplėdo kovos sceną.

Rūbai, kovotojų su buliais pirmoje eilėje — toredu — ir kitų pritaikyti tam tikslui, — gyvumui, lengvumui, saugumui, linksmumui ir tam tikram, sakytai, išdidumui. Apsiaugę lengvais, tampriais ir ankštais baltais (be aukštų kulnų), surašiotais stipriais raikščiais, apsiavę baltais įvairiomis spalvomis išsiuvinėtais

marškiniais; per liemenį apsiuose plačių diržų, bet taip, kad netrukdytų judėjimui; apsiavę šilkinėmis siauromis aptemptomis kelnėmis vyšnių spalvos, apsiavę siauru aptemptu švarku, labai gausiai išsiuvinėtu sidabru bei auksu, kuris apsaugoja nuo buliaus ragų įdūrimo ir užsidėję ypatingai išraištytos formos kieta juoda skrybėlė su labai plačiais bryliais ir uodega iš užpakalio. Kitų kovos dalyvių rūbai kiek paprastesni.

Lankytojai (žiūrovai) ateina pasipuošę; ypatingais atsitikimais, kai dalyvauja žinomi toreros, ponios ateina ypatingai pasipuošusios ir su baltu bei raudonu gvazdikų buketais (tautinės ispanų gelės). Bulių kovas visi mieliai lanko, — seni, jauni, ponios su mažais vaikais, neišskyrus nė kunigų...

Tą tat sekmadienį, po tos procesijos, į kovų areną įbėgo tamsiai rudos spalvos didelis bulius su aštriais ragais (5 metų amžiaus). Trys, erzintojai su raudonomis skaromis, išėjo iš nišų pradėjo mosikuoti, tai slėpdamiesi buliui juos puolant, tai išlisdami vėl įj erzinti. Tuo pat metu iš kitos pusės įėjo du picadorai, — broniruoti, su užristomis arklų akimis. Vienas bulius tuoj puolė, durdamas į arklio šarvus, partrenkdamas arklį ir picadorą ant žemės. Nuvilioję bulių, priklėję arklį ir picadorą (kuris tuoj išėjo iš scenos), prie

buliaus priėjo antras pikadoras ir ilgojai dūrė su savo ilga pike į buliaus strėnas, kol pasirodė kraujas (bulius, durdamas šarvuotą arklį, vis tik nepajėgė picadorą iškelti iš balno). Pikadoras, gavęs ženklą iš ložės (iškišo baltą skarele) išėjo iš scenos, ir tuoj į sceną suėjo banderilleros ir capeadores, kurie erzino jau pažeistą bulių ir per tris kartus susmeigė į jau pažeistą vietą penkias spalvotas pikes, kurios vartėsi ore buliui bekovojant ir beduriant raudonas erzintojų skaras. Gavę ženklą pabaigti, jie aplėdo sceną, o į ją tad įėjo toredu, nešinas raudoną skara, užmestą ant trumpo pagallo ir kardo.

Priejėms visai arti prie stovincio, bedvejuojantys išsivarginto buliaus jis pakišo visai arti prie snukio raudoną skara, stovėdamas iš šono ir kaip tik bulius į dūrė, jis pakėlė ir permetęs per buliaus strėnas, staiga pastatė buliaus užpakaly; bulius staiga pasisukęs vėl puolė, jis vėl pakėlęs pastatė priešingoje pusėje. Bulius vėl pasisukęs puolė į... ir taip jis su juo žaidė perstatydamas skara kokia 12-15 kartų... Publika plojo!.. Tinkamu momentu pasistiebęs ant kojų galų pirštų dūrė kardu į strėnos padarytą žaizdą, bet kardu neįlindus iki pusės, buliui staiga pasisukus ir kardas iš strėnų išskrido. Pasiėmęs kitą kardą, pradėjo vėl erzinti ir ant-

ru kardu dūręs į tą pat vietą suvarė beveik visą kardą (netoli rankenos) į buliaus strėnas. Publikoj ovacijos, — bulius tuoj suknūbo ir nustojo gyvybės.

Trejetas pakinkytų arklų, atvestų tuoj į sceną, negyvą bulių zovada išvilko iš scenos. Publika švilpė — ženklas, pasmerkimas buliaus pralošusio kovą...

Tą dieną laike trijų su puse valandų buvo nužudyta tokiu būdu 5 buliai ir šeštas kitokiu metodu. Nevisi, tačiau, pasisekė taip lengvai nužudyti. Vienam buliui (trečiame akte) toredu ilgai nepajėgė įvairyti kardą į strėnas, — bandęs trejetą kartų, kardas vis iškrisdavo iš buliaus strėnų. Publika švilpė ir šaukė. Tuomet, iš ložės paduoto ženklu, jis buvo pakeistas kitu toredu (pakeitęsis nepavykusiam, pasisveikinęs dar paplojo per petį). Atstatytasis išėjo apsisverkę. Bet ir antram (kuris buvo žinomesnis) nepavyko keletą kartų suvartyti kardą į strėnas, — kardas vis išsokdavo lauk. Publika švilpė ir šaukė. Kai kurie šaukė net sustodami savo vietose... Tada jis pasiėmė kitą kardą, su užriestu smaigaliu, ir su tuo kardu dūrė ne į strėnas, bet į galvą, į smegenis už ragų. Ir čia ne iš karto pavyko tiksliai pataikyti, ir bulius vis nekrito. Tik iš keilinto karto, tiksliai pataikius, bulius slaugos sumuko. Priebeiga pagelbininkai įdūrė į tą vietą peiliu ir bulius buvo negyvas.

Jį išvežė bešvilpant publikai, kaip ir visus kitus... "pralaimėjusius kovą"!

Buvo minėta, kad tokie buliai auginami įvairiose vietose ir tik tam reikalui. Geriausiai reaguoja buliai 4-5 metų amžiaus, tačiau pasitaiko ir iš tokių, kurie visai nereaguoja į tokius erzinimus. Tą dieną vienas bulius, labai gražios išvaizdos, geru kūno ir ilgais ragais, įleistas į kovos sceną, visai nereagavo į erzinimus. Kai tie erzintojai pabandė prieiti visai arti ir mostuoti raudonom skarom, jis apsisuko ir nuėjo šalin. Publika švilpė. Jis buvo išvartytas iš arenas. Gal būtų, jis tą dieną pasiėgęs protingiausiai iš mūsų visų 30 tūkstančių, sėdėjusių tą dieną arenoje?! (Jį išvesti buvo įvairyti 5 margi jautčiai, su kuriais jis kartu buvo išvartytas iš kovos scenos).

Šeštas bulius, kaip minėjau, buvo nužudytas kitu metodu, sakytai, nepaprastai žiauriai. Toredu vienas atliko visus tris veiksmus. Įleistas į sceną bulių pasitikti jis ant labai minklaus ir dresuoto arklio; raitas toredu dažniausiai bebegdamas nuo puolancio buliaus ir bedarydamas įvairius vingius pirmiausia įdūrė jam su ilga pike, vėliau suvarė 4 spalvotas pikes; po to pakeitęs kitą arklį ir įvairiausiai žongliuodamas iš pirmo karto suvarė kardą beveik iki rankenos ir bulius suknūto. Kilė didelės ovacijos. Toredu, nusė-

THURSDAY EVENINGS